

Aan de gemeenteraad van de gemeente Zeist
T.a.v. Team Ruimtelijke Ontwikkeling
Postbus 513
3700 AM Zeist

Zeist, 26 juli 2016

Betreft: Zienswijze Stichting Milieuzorg Zeist e.o. inzake 'Ontwerpbestemmingsplan
Houtenergiestation Zeist Dijnselhoek'

Geachte leden van de gemeenteraad,

Bij publicatie in de Nieuwsbode van 15 juni 2016 is het: 'Ontwerpbestemmingsplan Houtenergiestation Zeist' voor het indienen van zienswijzen voor een periode van 6 weken ter inzage gelegd. Gaarne maakt de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. van de geboden gelegenheid gebruik een zienswijze op het betreffende bestemmingsplan in te dienen. Eerst zal kort op het planproces worden ingegaan, waarna het plan inhoudelijk aan de orde zal worden gesteld. Afgesloten zal worden met een conclusie.

1. Planproces

De gemeente Zeist wil overeenkomstig het Coalitieakkoord: 'Samen kansen pakken' en ook het bijbehorende Uitvoeringsprogramma initiatieven op het gebied van duurzaamheid mogelijk maken, waarbij zij ook een voorbeeldrol voor zichzelf ziet weggelegd. Wat betreft die voorbeeldrol is daartoe met het (verder) verduurzamen van het gemeentelijke vastgoed inmiddels een eerste belangrijke stap gezet (zie in deze ook het raadsvoorstel: 'Project verduurzaming gemeentelijk vastgoed' uit 2015). Daarnaast is in het Coalitieakkoord vastgelegd dat de gemeente de ambitie heeft dat in 2018 tenminste 3.000 woningen zijn verduurzaamd. Daartoe is inmiddels gezamenlijk met de energie-partners de energiecoöperatie 'Mijn Groene Huis' opgericht, evenals zijn door de gemeente daarvoor financiële middelen ter beschikking gesteld. In dat kader is reeds een eerste campagne gericht op de isolatie van particuliere eigendommen gestart. Ook de realisatie van een 'Houtenergiestation (HES)' zou deel uitmaken van zowel het Coalitieakkoord en ook het Uitvoeringsprogramma, ook al heeft de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. dat in het Coalitieakkoord zelf niet kunnen terugvinden, maar het kan zijn dat zij daaroverheen heeft gelezen.

Voor zover de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. dat goed uit de stukken heeft begrepen wordt met het voorstel zoals dat thans voorligt, namelijk de realisatie van een 'Houtenergiestation', een aanzet gegeven ook de energievoorziening zelf te verduurzamen. Door immers gebruik te maken van hout(resten) kan op fossiele brandstoffen worden bespaard en dus ook CO₂, waarbij er dan vanuit wordt gegaan dat de CO₂ die bij de verbranding van hout vrijkomt voor 100% weer wordt vastgelegd bij de productie van hout, dus in die zin klimaatneutraal is.

Aangezien het beoogde 'Houtenergiestation' niet past binnen de bestemming, alwaar deze thans is voorzien, dient daartoe een aparte bestemmingsplanprocedure te worden opgestart. Aangezien men op korte termijn voor de realisatie van het 'Houtenergiestation' een subsidie aan wil vragen op basis van de landelijke zogenaamde 'SDE+-regeling' en daarvoor een omgevingsvergunning noodzakelijk is, heeft men besloten niet zoals gangbaar eerst een voorontwerpbestemmingsplan ter inzage te leggen (zie overigens ook de gemeentelijke 'Inspraakverordening'), maar direct een ontwerp-bestemmingsplan.

Ter nadere informatie van de burgers zijn daarnaast gedurende de periode van de ter inzage legging ook een tweetal informatieavonden gehouden. Mede n.a.v. een van de informatieavonden heeft er op verzoek van de gemeente ook nog een nader gesprek plaatsgevonden met de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. over voorliggend initiatief. Bij dat gesprek was dan naast de gemeente ook een vertegenwoordiger van Bio Forte aanwezig, evenals ook een tweetal vertegenwoordigers van de Stichting Beter Zeist.

Alhoewel de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. de transparantie en ook openheid t.a.v. de bouw van energiestation in Zeist waardeert, ziet zij het wel als een gemiste kans dat dit project niet meteen vanaf het begin veel breder is opgepakt. Dat terwijl het proces kennelijk al veel langer loopt.

Weliswaar is dan ook de gemeenteraad per brief van 20 maart 2016 over de intentieovereenkomst die tussen de gemeente met Bio Forte en ook de woningbouwcoöperaties is overeengekomen nader geïnformeerd (zie ook de betreffende 'Raadsinformatiebrief Houtenergiestation', d.d. 20 maart 2016), evenals is door de gemeente dienaangaande in april ook een persbericht met ook nadere informatie over het 'Houtenergiestation' uitgegeven (zie wat betreft die nadere info met name ook: 'FAQ Houtenergiestation'), maar door bij het proces meteen naast de direct belanghebbenden, ook de omwonenden en ook maatschappelijke organisaties (vergelijk ook het proces van 'GONS') te betrekken had men niet alleen bepaalde vragen in een vroegtijdig stadium kunnen wegnemen, evenals kunnen bezien in welke mate er in de samenleving draagvlak voor het initiatief aanwezig is en wat er eventueel zou kunnen worden gedaan voor zover er dat niet is om dat dan te kunnen vergroten.

In ieder geval was het dus o.i. sowieso beter geweest als eerst een 'voorontwerp-bestemmingsplan' voor het indienen van inspraakreacties ter inzage was gelegd. Dan had ook op veel van de vragen die dit initiatief oproept een antwoord kunnen worden gegeven¹ en deze zo wenselijk ook in het voorliggende ontwerp-bestemmingsplan kunnen worden verwerkt. Indien men dan op basis van de zogenaamde coördinatie-regeling dat ontwerpbestemmingsplan dan tegelijkertijd met de omgevingsvergunning ter inzage had gelegd, had men ook in die zin tot de (zo) gewenste tijds-winst kunnen komen.

2. Inhoudelijke aspecten

Hierbij zal meer in inhoudelijke zin op het voorliggende ontwerpbestemmingsplan worden ingegaan. Eerst zal dan een algemene reactie op het initiatief worden gegeven, waarna nog op een aantal meer specifieke aspecten zal worden ingegaan. Daarbij zal zo mogelijk de toelichting worden gevolgd.

2.1 Algemeen

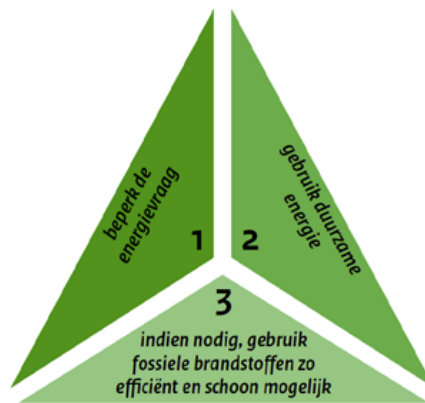
Wat betreft de klimaatverandering staat de wereld en daarbij met name ook de westerse samenleving voor een grote opgave, zoals ook tijdens de COP 21 in Parijs en achterliggende rapporten van het IPCC nog eens extra duidelijk is geworden. In die zin juicht de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. alle initiatieven vanuit de samenleving om binnen afzienbare termijn klimaatneutraal te worden toe (vergelijk in deze ook de publicatie: De energieke samenleving (PBL, 2012)).

Dat alles neemt niet weg dat met name ook gezien de complexiteit en ook grootte van deze opgave, de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. wel van mening is dat het goed zou zijn dat dan eerst door de gemeente een 'Energievisie' zou worden opgesteld (zie in deze ook de: 'Brede Milieuvisie (concept)', Uitvoeringsprogramma, Voorstel: 'De schouders onder klimaat en energie'). In zo'n 'Energievisie' zou dan eerst de opgave in beeld moeten worden gebracht en dan de verschillende mogelijkheden die er zijn om als gemeente daadwerkelijk in 2030 klimaatneutraal te kunnen worden (vergelijk ook de doelstelling uit de 'Brede Milieuvisie (concept)'), dat met name ook in ruimtelijke zin (vergelijk ook: 'Energievisie Eiland van Schalkwijk'). Op basis van die mogelijkheden kan dan tot bewuste keuzen worden gekomen, die dan uiteindelijk in een Stappenplan kunnen worden doorvertaald, of zo men wil Routekaart, met dus ook duidelijk doelen die op een bepaalde termijn/tijdstip gehaald dienen te worden teneinde aan een bepaalde ambitie te kunnen voldoen.

Dat bij de te maken keuzen dan als uitgangspunt de zogenaamde *Trias energetica* wordt genomen, dus eerst kijken naar besparingsmogelijkheden en dan naar mogelijkheden om in

¹ Zie o.a. de vragen zoals deze uit de door de Stichting Beter Zeist t.a.v. van voorliggende ontwerpbestemmingsplan ingediende zienswijze zijn ingebracht.

de resterende opgave dan op basis van duurzame energiedragers te kunnen voorzien spreekt dan uiteraard voor zich.

Trias Energetica

Nu is het de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. uiteraard bekend dat door de ODRU in opdracht van de gemeente reeds eerder een zogenaamde 'Routekaart 2050' is opgesteld (zie ook het document: 'Routekaart Zeist - Klimaatneutraal 2050 (ODRU, 2012)'), met ook een aantal analyses, zoals o.a. een beeld van de 'CO₂-footprint' van de gemeente Zeist en ook de kansen tot interventie per onderscheiden sector, evenals ook een duidelijke tussendoelstelling (van 20% in 2020, inclusief zogenaamde: 'kritieke prestatie-indicatoren'), maar als 2030 de ambitie is om dan klimaatneutraal te zijn betekent dat allereerst natuurlijk een aanzienlijke versnelling van de opgave. Daarnaast worden in de gegeven 'Routekaart 2050' dan wel de diverse mogelijkheden/kansen per sector in kaart gebracht, zoals o.a. de realisatie van een energiecentrale voor inzet van 32.000 ton lokale biomassa voor de productie van duurzame energie (zie ook de: 'Routekaart 2050', onder 'Referentie 4.1: 'Duurzame energie, grootschalig'), maar ontbreekt o.i. feitelijk daarbij toch een analyse welke inzet nu qua milieurendement als meest effectief kan worden gezien, ook in strategische zin (zie wat dat laatste betreft o.a. de publicaties: 'Naar een schone economie in 2050 in 2050 - Routes verkend (PBL, 2011)' en meer recent ook: 'Opties voor energie en klimaatbeleid (PBL, 2016)'), evenals ook waar dan gezien de ruimtelijke gegevenheden van Zeist bepaalde kansen tot bepaalde interventies aanwezig zijn. In die zin is het o.i. ook moeilijk op basis van de gegeven 'Routekaart 2050' dan tot weloverwogen keuzen te kunnen komen.

Alhoewel de gemeente dus kennelijk met een aantal partijen reeds enige tijd bezig is om tot een realisatie van de 'Houtenergiestation' in Zeist te komen, blijft het in die zin dan dus toch voor de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. de vraag of dit nu meteen de meest voor de hand liggende optie is. Teneinde ook in die zin tot een weloverwogen keuzen te kunnen komen, schiet o.i. de informatie zoals deze nu in het bestemmingsplan daartoe nu is opgenomen toch sterk tekort. Zo wordt feitelijk geen vergelijking gemaakt met eventuele andere opties, zoals gebruik WKK, KWO, dus geothermie, gebruik zonne-energie (voor electriciteitsopwekking), heatpipes (voor warmteopwekking), etc., evenals de (eventuele) ruimtelijke effecten die daar dan mee gepaard gaan. Zoals hiervoor gezegd zou het opstellen van een 'Energievisie' hierop een antwoord kunnen worden gegeven.

Daarnaast is er de laatste tijd en dat moet niet minder belangrijk worden geacht, veel discussie over het gebruik van houtige biomassa en ook de effectiviteit daarvan (zie o.a. de publicatie: 'Climate effects of wood used for bioenergy (PBL, 2013)' en ook 'Visiedocument biobrandstof en hout als energiebronnen (KNAW, 2015)'), evenals als het gebruik daarvan en dan in het bijzonder van zogenaamde 'pellets' als bijstook bij kolencentrales (zie in deze o.a. ook het artikel: 'Verbranden van miljarden aan belastinggeld staken (Mijnheer, D., 2016)').

Ook speelt met de opkomst van de zogenaamde biobased economy (zie o.a. ook: 'Naar een duurzame bio-economy (Commissie Duurzaamheidsvraagstukken Biomassa, 2015)'), hetgeen de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. op zich toejuicht, met name ook de zogenaamde

'Cascadering' een steeds belangrijker rol, waarbij het dus bij het gebruik van biomassa, waaronder dus ook hout(resten), steeds van belang is af te wegen of in het voorkomende geval het wel het meest hoogwaardige gebruik gaat (zie in deze brief aan de Tweede Kamer met als titel: 'Meer waarde uit biomassa door cascadering', d.d. 18 juni 2014, evenals in die zin wat betreft houtige biomassa met name ook de publicatie: 'Houtige biomassa voor bio-energie - CO2 effecten en technische ontwikkelingen (PBL, 2014)', evenals in algemene zin ook: 'Biomassa 2030 - Strategische visie voor de inzet van biomassa op weg naar 2030 (Min EZ, 2015)').

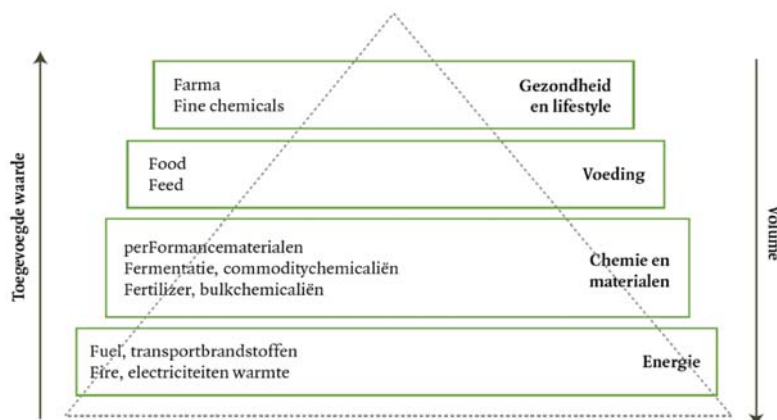

Fig. Cascadering biomassa

Hoe een en ander ook zij, voor zover de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. dat heeft begrepen uit een daartoe door Bio Forte gegeven toelichting, zou het bij de 'Houtenergiecentrale' in Zeist dan niet gaan om houtpellets, zoals deze dan van o.a. de VS of Canada zouden worden ingevoerd, maar om houtresten vanuit de directe omgeving met een maximale afstand van 50 km, waarvoor dan vaste contracten met leveranciers, in casu aannemers zouden worden gesloten. Eveneens zouden dan besprekingen hierover met de Stichting Utrechts Landschap worden gevoerd teneinde te bezien of ook het hout dat bij het door hen gevoerde beheer vrijkomt, zoals o.a. bij de essenhakhoutstoven in het Kromme Rijngebied, als zodanig zou kunnen worden gebruikt.

Als dan zo tot een wederzijds voordeel kan worden gekomen, dus zowel voor de natuur en een duurzame productie van bio-energie, zou dat natuurlijk heel mooi zijn, maar het kan o.i. natuurlijk niet zo zijn dat er hierdoor uiteindelijk een grotere houtproductiedoelstelling op de in Zeist en omgeving voorkomende bossen zou komen te liggen, aangezien dood hout voor het overleven van veel soorten van levensbelang is en daarmee ook een belangrijke bijdrage aan biodiversiteit van bossen, bosschages en ook bossingels wordt geleverd (vergelijk ook de slogan: 'Dood hout leeft'). Naast de bijdrage van dood hout aan de biodiversiteit gaat het dan ook om de bijdrage van biomassa aan de humusvorming en bodemvruchtbaarheid en dus ook aan een meer blijvende binding van CO₂ aan de bodem. Daarnaast zal dus (op termijn) ook moeten worden gekeken in het kader van de eerder reeds aangehaalde 'Cascadering' naar hoogwaardiger vormen van het gebruik van houtige biomassa. In die zin zou het dus goed zijn indien in het voorliggende bestemmingsplan meer expliciet wordt stilgestaan welke houtresten men dan wil gaan gebruiken, evenals met welke aannemers/partijen men dan contracten wil gaan sluiten, zodat ook echt, mede vanuit het uiteindelijke milieurendement, gewaarborgd wordt dat voor de 'Houtenergiecentrale' alleen houtresten uit de regio (dus op maximaal 25-30 km afstand) zullen worden gebruikt². Eveneens zou daarbij dan duidelijk moeten worden dat ook het echt om houtresten gaat, dus

² Duidelijk zal zijn dat naarmate het hout van verder weg wordt gehaald moet worden, dat dat door de langere transportafstanden ook met een grotere uitstoot van CO₂ gepaard gaat en dus ook ten koste uiteindelijke milieurendement. Dienaangaande is door Bio Forte aangegeven, dat voor zover het hout binnen een afstand van 50 km van de Centrale afkomstig is het dan om enige procenten van het totale CO₂-productie die bij het proces vrijkomt zou gaan. Teneinde in ieder geval te waarborgen dat het hout dus ook echt uit de regio komt zou dus alsnog in die zin door de gemeente met Bio Forte een anterieure overeenkomst (of anderszins) dienen te worden gesloten, waarbij dit is gewaarborgd en desnoods ook (d.m.v. boeteclausule) kan worden afgedwongen.

resten die sowieso vrijkomen en waardoor dus niet de natuurdoelstellingen in het geding komen. Ook zou het dan om gangbaar beheer moeten gaan, dus niet om versnelde kap van bos, dus dan bijvoorbeeld om hout dat vrijkomt in het kader van het beheer van hakhout/houtsingels, zodat ook de hergroei (en dus CO₂ opname) is gewaarborgd, ook al is inmiddels duidelijk dat als het om opgaand bos gaat en bomen daarbij specifiek voor de productie van bio-energie worden gekapt, dat (zie wederom het artikel: 'Climate effects of wood used for bioenergy (PBL, 2013)'):

- de CO₂ daardoor (t.o.v. de gangbare afbraak van hout die 2 tot 30 jaar kan duren) versneld vrijkomt en dat ook dat eigenlijk zou moeten worden gecompenseerd;
- het afhankelijk van het type bos het dan wel 100 jaar kan duren na de kap van levende bomen/het bos totdat de CO₂-kringloop is hersteld, waardoor feitelijk sprake is van een zogenaamde '*Carbon debt*', en dat ook dat eigenlijk zou moeten worden gecompenseerd.

Dat door de verbranding van houtresten er op het gebruik van fossiele energie kan worden bespaard en daarmee dus ook een bepaalde emissiereductie van CO₂ kan worden bereikt (van 75 tot 95 %³) is ook voor de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. duidelijk, maar waar het o.i. wel ook met de hierboven gegeven kanttekeningen om gaat is om een en ander dan wel in het juiste perspectief te plaatsen.

Dan is het voor de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. tevens van belang dat er in het bestemmingsplan een duidelijk toelichting komt op de wijze waarop het gehele proces zal worden ingericht en met name ook hoe dan wordt voorkomen dat er stoffen vrijkomen die een gevaar voor de volksgezondheid (en in zekere zin ook voor de natuur) met zich meebrengen.

Nu wordt er feitelijk wat betreft de eisen die aan de uitstoot van bepaalde stoffen worden gesteld eigenlijk alleen naar het zogenaamde: 'Activiteitenbesluit' verwezen (zie in deze o.a. ook de t.b.v. persbericht verschenen 'FAQ Houtenergiestation Zeist'), evenals naar het in het kader van het voorliggende 'Ontwerp-bestemmingsplan' uitgevoerde onderzoek naar zowel de belasting met NO_x en ook PM₁₀ (zie in deze ook de: 'Toelichting', Bijlage 2: 'Luchtkwaliteitsonderzoek (Koppejan, J., 2016)'), maar bij de verbranding van hout(resten) kunnen veel meer zogenaamde rookgassen vrijkomen, die dus wel degelijk een gevaar voor de volksgezondheid met zich mee kunnen brengen, dus behalve NO_x en fijnstof, ook zware metalen, PAK's en ook zogenaamde dioxinen (zie voor een totaal overzicht van de rookstoffen die bij het verbrandingsproces kunnen vrijkomen, evenals mogelijkheid deze te zuiveren o.a. ook de publicatie: 'Biomassacentrale locatie Central Gelderland - Milieueffectrapport (Royal Haskoning/DHV, 2015)'). Nu is met name in het nadere gesprek met Bio Forte door hun vertegenwoordiger nader ingegaan op het reinigingsproces zoals dat zal worden toegepast in het 'Houtenergiestation Zeist', waarbij ook is aangegeven dat er er bij de centrale vanwege de aard van het verbrandingsproces geen PM 2.5/roetdeeltjes zouden vrijkomen. Hoe een en ander ook zij, het zou o.i. in ieder geval goed zijn als een dergelijke toelichting gewoon ook deel zou uitmaken van voorliggend bestemmingsplan, zodat het ook voor derden duidelijk is hoe uiteindelijk zal worden gewaarborgd dat aan de emissie-eisen zoals die dienaangaande van toepassing moeten worden geacht ook echt zal worden voldaan⁴. Daarnaast zouden daarnaast ook metingen kunnen worden gedaan⁵, ook in evaluerende zin, teneinde een en ander ook te kunnen verifiëren.

³ Zie wat betreft de gegeven percentages wederom de publicatie: 'Houtige biomassa voor bio-energie - CO₂ effecten en technische ontwikkelingen (PBL, 2014)'.

⁴ Overigens is het zo dat de grenswaarden die overeenkomstig de Europese Richtlijn Luchtkwaliteit aan activiteiten worden gesteld, zoals die t.a.v. NO_x en ook PM₁₀ eerder zijn ingegeven door economische overwegingen dan door de gezondheidseffecten dan die daarmee gepaard gaan en liggen deze dan ook aanzienlijk hoger dan de grenswaarden zoals deze in die zin door de WHO worden aanbevolen. Daarbij kan dan worden aangetekend dat op 30 juni 2016 door de Europese Commissie inmiddels een akkoord zou zijn bereikt ter verbetering van de luchtkwaliteit in Europa met duidelijke reductiedoelstelling voor 2020 en verder.

⁵ Onduidelijk is voor de Stichting Milieuzorg Zeist e.o., ook gezien eisen overeenkomstig het: 'Activiteitenbesluit' aan een bepaalde installatie met een bepaalde vermogen worden gesteld, of er wat de uitstoot van bepaalde stoffen betreft er toch geen metingen dienen plaats te vinden (zie in deze overigens ook: 'InfoMil', onder 'Stookinstallaties' en vervolgens onder 'Kleine en middelgrote stookinstallaties' en dan onder 3: 'Meetverplichting'), of dat vooralsnog kan worden volstaan met een rapport van de installateur. Voor zover zij dat heeft kunnen nagaan is een vrijstelling alleen geldig voor

Een ander belangrijk thema, dat ook tijdens zowel de informatieavond als ook het nadere gesprek met de gemeente en Bio Forte aan de orde is geweest, is de afhankelijkheid van voorliggend initiatief van de zogenaamde SDE+-regeling. Voor zover de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. dat heeft begrepen, zal de subsidie als deze eenmaal is toegezegd meteen voor een periode van 12 jaar zijn, die dan mogelijk ook nog zou kunnen worden verlengd. Dat zou dan ook voor de afnemers, zoals de woningbouwcoöperaties een bepaalde zekerheid tot levering van bio-energie geven, ook al kan in die zin altijd weer op het huidige systeem worden overgeschakeld, aangezien dat gewoon in stand zou blijven⁶.

Tenslotte is er dan ook nog de locatie. Die komt dan midden in de bosschage tussen de sporthal en de A-28 te liggen. Alhoewel de natuurwaarde van de betreffende bosschage dan niet al te hoog moet worden geacht, ook al aangezien het om relatief jong bos gaat, moet o.i. aan het behoud daarvan wel degelijk enige waarde worden gehecht, overigens niet alleen wat betreft de natuurwaarde, maar ook vanuit landschappelijke overwegingen. In feite is het immers nog de enige plek langs de Panweg aan westzijde van de A-28 waar dieren nog een verbinding hebben met de bossen van de Overplaats van Vollenhove, dat een integraal deel uitmaakt van de EHS, ook al vormen de daar aanwezige hekwerken voor bepaalde soorten wel een barrière. Voor zover de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. dat in de gesprekken met de gemeente heeft begrepen zal in die zin nog worden bekeken of er toch niet alsnog een alternatieve locatie kan worden gevonden, die de ter plaatse aanwezige ecologische structuur althans grotendeels in stand zal laten.

2.2 Specifieke aspecten

Hierbij zal nog op een aantal meer specifieke aspecten worden ingegaan, waarbij dus de Toelichting zal worden gevolgd.

2.2.1 Beleidskaders

Rijksbeleid

Hierbij wordt wat betreft het Rijksbeleid o.a. ingegaan op de zogenaamde 'Ladder van duurzame verstedelijking'. Daarbij wordt dan aangegeven dat het bij de locatie om een bestaande bebouwde locatie gaat, maar voor zover de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. dat heeft kunnen nagaan is deze wel buiten de 'rode contour' van de PRS/PRV 2018-2028 gelegen. In die zin gaat het o.i. dus wel om een gebied dat deel uitmaakt van het landelijke buitengebied van de gemeente. Wat dat betreft zou dus eerst in het kader van Stap 2 van de ladder o.i. gekeken moeten worden of er toch geen geschikte locatie is in het stedelijke gebied, dus bijvoorbeeld in de wijk Vollenhoven zelf, ook daarbij uiteraard wel rekening houdend met aanwezige leefomgevingskwaliteiten (vergelijk ook nieuwe: 'Omgevingswet' en dan met name ook 'Ontwerpbesluit Kwaliteit leefomgeving'), evenals ook aanwezige groenstructuren.

Gemeentelijk beleid

Wat betreft het gemeentelijk beleid wordt dan ingegaan op zowel de gemeentelijke Structuurvisie 'Zeist schrijf je met een Q', het Groenstructuurplan 'Groen (voor) Zeist', als ook het: Milieubeleidsplan Zeist 2008-2011 'Zeist op de kaart' en ook de: 'Routekaart Zeist 2050'.

houtgestookte installaties met een electrostatisch E-filter voor zover kleiner dan 1 MW wat betreft NOx het geval en kleiner dan 400 kW watt wat betreft fijnstof, evenals dan een meetrapport van de leverancier van de installatie beschikbaar is (zie in deze ook: 'InfoMil', onder 'Stookinstallaties' en vervolgens onder 'Kleine en middelgrote stookinstallaties' en dan onder 2: 'Emissiegrenswaarden' en meer specifiek onder: 2.7: 'Automatische voldoen aan emissiegrenswaarden'). Dus zou dat o.i. betekenen dat er voor de voorgenomen installatie met een vermogen van 5MW er dus toch metingen zouden moeten worden verricht.

⁶ Overigens heeft de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. begrepen dat er net in de L-flat nieuwe hoogrendement-ketels zijn geplaatst, dat mede samenhangend met de verduurzamingsmaatregelen die daar nog tamelijk recent zijn genomen.

M.b.t. tot het: 'Groenstructuurplan' wordt dan aangegeven dat met de situering en de inrichting van de HES rekening wordt gehouden met de bestaande en beoogde groenstructuur. Zoals ook hiervoor onder het hoofdstuk 2.1: 'Algemeen' reeds aangegeven, wordt met het initiatief o.i. echter wel degelijk een bestaande groenstructuur, namelijk de groene buffer zoals deze nu ter plaatse langs de A-28 voorkomt doorbroken, waardoor het feitelijk voor bepaalde diersoorten onmogelijk wordt gemaakt te migreren van bossen/boschages gelegen aan ene zijde van de Panweg naar die aan de andere zijde, dus tussen bossen Dijnseburg naar die van de Overplaats Vollenhove, dat een integraal deel uitmaakt van de EHS. Althans deze mogelijkheid dan verre van optimaal zal worden, ook al komen er dan nu ter plaatse Overplaats Vollenhove langs de Panweg ook hekwerken voor.

Ook m.b.t. de zogenaamde 'Routekaart 2050' is daar ook in algemene zin in het bovenstaande al ingegaan. Ook al is daar veel waardevolle informatie in opgenomen, de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. zou er dus de voorkeur aan geven dat hiervan een doorvertaling in strategische en ook ruimtelijke zin plaats zal vinden in het kader van het opstellen van een zogenaamde: 'Energievisie', waardoor er ook bewuste keuzen t.a.v. de mogelijke interventies kunnen worden gemaakt. Dat natuurlijk zonder er ook maar enigszins iets aan af te willen doen dat de opgave urgent is en dat dus ook op korte termijn activiteiten dienen te worden ontplooid, maar dan wel op basis van een zorgvuldige afweging, o.a. m.b.t. milieurendement (vanuit de integrale ketenbenadering), milieu-effecten, ook wat betreft aanwezige waarden van natuur en landschap (zie wat dat laatste betreft o.a. ook de publicatie: 'Energie landschappen (Adviseur Ruimtelijke kwaliteit provincie Utrecht, 2014)'), als ook de kosteneffectiviteit.

2.2.2: Planbeschrijving

Zoals eveneens in het bovenstaande al aangegeven, moet het o.i. dus wel degelijk zinvol worden geacht een veel uitgebreidere beschrijving van het 'Houtenergiestation' te geven, dus niet alleen een impressie van het ontwerp, evenals het milieurendement (maar zie ook de opmerkingen zoals dienaangaande in algemene in reeds onder het hoofdstuk 2.1: 'Algemeen' reeds zijn gemaakt), hoe mooi ook, maar met name ook van het gehele zuiveringsproces, etc.. Dan kan voor derde belanghebbenden ook duidelijk worden hoe behalve dus met NOx en PM10 ook de bij het verbrandingsproces vrijkomende rookgassen van andere gevaarlijke stoffen wordt ontdaan.

In het nadere gesprek met Bio Forte is in die zin in ieder geval duidelijk geworden dat diverse zuiveringstechnieken zullen worden gebruikt, zoals o.a. de cycloon, evenals dat ureum i.p.v. ammoniak zal worden gebruikt om de rookgassen zoveel mogelijk van NOx te zuiveren én ook de vlieg-as die bij het zuiveringsproces resteert of zal worden gemengd met de verbrandingsas (in totaal 470 ton per jaar) dat zal worden toegepast in de wegebouw of zal worden gestort. Maar door dat ook nader te beschrijven in de Toelichting of in een aparte bijlage, kan dus ook duidelijk worden dat niet alleen wat betreft de uitstoot aan de eisen die daaraan overeenkomstig het 'Activiteitenbesluit' wordt gesteld wordt voldaan, maar ook de 'Beste Beschikbare Techniek(en) (BBT)' wordt toegepast.

Verder zou het goed zijn ook een beschrijving te geven van de keuze van de locatie, ook gezien de aanwezigheid van de afnemers van de bio-energie (denk behalve aan de L-flat en de Geroflat, ook aan de sporthal en het zwembad), evenals waarom mogelijke alternatieve locaties dan zijn afgevalen.

2.2.3: Randvoorwaarden-Milieuaspecten

In algemene zin wordt daarbij t.a.v. de voorwaarden die aan de Centrale wat betreft bepaalde milieuaspecten, zoals die t.a.v. geluid, luchtkwaliteit, externe veiligheid betreft telkenmale verwezen naar het zogenaamde 'Activiteitenbesluit'. Overeenkomstig het: 'Activiteitenbesluit' wordt dan een onderscheid gemaakt tussen zogenaamde: 'Kleine en middelgrote stookinstallaties' en 'Grote installaties', waarbij dan de grens ligt bij 50 MWth. Wat betreft biomassa gestookte centrales zou dan een aparte milieuvergunning nodig zijn indien sprake is van een thermisch vermogen van meer dan 15 MWth, zij het dat dus wel altijd aan eisen, in casu emissiegrenswaarden dient te worden voldaan zoals deze dienaangaande in het 'Activiteitenbesluit' worden gegeven.

Nu gaat het in het voorkomende geval dus om een 'Houtenergiecentrale' met een energieproductie tussen de 2.5 en 7.5 MWth (zie o.a. de Toelichting, Hoofdstuk 4. 'Planbeschrijving'). Wat betreft de emissie-eisen zou dan moeten worden uitgegaan van de eisen, zoals aangegeven in paragraaf 3.2.1 van het: 'Activiteitenbesluit', betreffende: 'Het in werking hebben van een stookinstallatie, niet zijnde een grote stookinstallatie' en dan in het bijzonder de in het betreffende Art. 3.10 gegeven emissie-eisen/-grenswaarden, tenminste als de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. dat goed interpreteert. In ieder geval zou het goed zijn als in algemene zin in de Toelichting ook in die zin op de geldende wettelijke kaders nader wordt ingegaan (zie in deze overigens met name ook de informatie op 'InfoMil', onder: 'Stookinstallaties en vervolgens onder: 'Kleine en middelgrote stookinstallaties' en dan onder 2: 'Emissie-grenswaarden'), zodat ook dat door iedereen is te verifiëren.

Geluid

Hierbij wordt feitelijk verwezen naar een geluidsrapport dat t.b.v. een biomassacentrale in de gemeente Zaandam is opgesteld, maar dat biedt, zoals ook in de Toelichting aangegeven, nog geen garantie dat ook voor de Centrale in Zeist aan de eisen kan worden voldaan. In die zin zou het o.i. dus goed zijn dat alsnog een nader akoestisch onderzoek wordt uitgevoerd, mede gezien ook de eisen die daaraan overeenkomstig het (gemeentelijke) geluidbeleid worden gesteld.

Bodem en water

Ook t.a.v. de bodem wordt aangegeven dat alsnog in een latere fase, ook al zou de bodem dan onverdacht zijn, een nader bodemonderzoek noodzakelijk is, dat ook al aangezien een aanzienlijk gedeelte van de 'Houtenergiecentrale' ondergronds zal komen te liggen en er dus ook een aanzienlijke hoeveelheid grond dient te worden afgegraven. Daarbij zal het dan tevens afhankelijk van de kwaliteit zijn of deze kan worden hergebruikt (zie ook de betreffende 'Regionale Bodemkwaliteitskaart') of dient te worden gestort.

Met name ook aangezien er mogelijk voor het graven van de beoogde kelder (tot een diepte van maximaal 5 (zie ook de Planregels, Art. 3: 'Bedrijf - Nutsvoorziening', Art. 3.2.1, onder c)) ook een bemaling van grondwater noodzakelijk is, zal voor zover daar echt sprake van is, ook al vraagt de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. zich gezien de relatief hoge ligging boven het grondwater wel af of dat echt zo is, wel ook de effecten op het ter plaatse aanwezige bomenbestand moeten worden gekeken.

Ook zou het o.i. goed zijn de eventuele risico's van het graven van de kelder voor bodemverzakkingen in de richting van de A-28 in beeld te brengen, aangezien de betreffende kelder toch relatief dicht tegen het talud van de betreffende rijksweg komt te liggen.

Luchtkwaliteit

Ook op aspecten die de luchtkwaliteit betreffen is onder het hoofdstuk 1.1: 'Algemeen' reeds uitgebreid stilgestaan en dan in het bijzonder die van de zogenaamde rookgassen. In die zin zou het dus goed zijn als in het bestemmingsplan behalve op PM10 en NOx ook op de andere bij de verbranding van hout vrijkomende stoffen nader wordt ingegaan.

Duidelijk is in ieder geval dat op basis van de dienaangaande aan de Toelichting gevoegde bijlage: 'De effecten van de uitstoot van stof en NOx bioenergieinstallatie van Bio Forte BV te Zeist (Koppejan, J., 2016)' wordt aangetoond, althans ervan uitgaande dat wat betreft die uitstoot worden voldaan aan de eisen die daaraan overeenkomstig het 'Activiteitenbesluit' worden gesteld, dat wat betreft PM10 de impact verwaarloosbaar kan worden geacht, evenals wat betreft NOx de impact relatief beperkt is, mede in acht nemend de bestaande achtergrondconcentraties. Daarbij is er dan kennelijk vanuit gegaan dat de bioenergieinstallatie een thermisch vermogen heeft van kleiner dan 5 MWth (zie in deze wederom ook het 'FAQ Houtenergiestation'), maar die eisen zijn wel strenger als het om een installatie met een thermisch vermogen van meer dan 5 MWth gaat, zodat het in die zin dus

wel relevant is wat nu het exacte vermogen van het 'Houtenergiestation' is, aangezien daar kennelijk nu een bepaalde brandbreedte tussen de 2.5 en 7.5 MWth wordt aangehouden. Verder blijft het voor de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. dan toch de vraag of in de gegeven achtergrondconcentraties dus ook de belasting met NOx en ook PM10 van de A-28 zelf wel expliciet is meegenomen, want het zal ook duidelijk zijn dat er met name bij de omwonenden, ook gezien de alarmerende berichten van de effecten van de luchtkwaliteit op de gezondheid, daarover al enige decennia vele zorgen bestaan en dat dus feitelijk elke verhoging van de aanwezige belasting in de nabijheid van deze rijksweg als onaanvaardbaar dient te worden aangemerkt (zie in deze overigens ook de 'Luchtnota 2013-2017 (gemeente Zeist, 2012)').

Ecologie

Hierbij wordt aangegeven dat er voor het initiatief 10 are bos dient te worden gekapt en aangezien het gebied buiten de zogenaamde bebouwde kom in het kader van de Boswet valt er dus elders compensatie dient plaats te vinden, waarvoor nog door de gemeente een locatie dient te worden aangewezen. Afgezien van het feit dat dergelijke compensatielocaties binnen de gemeente Zeist nog niet een, twee, drie voorhanden zijn, is de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. zoals tijdens de informatieavond reeds naar voren gebracht dus geen voorstander van de betreffende locatie, aangezien aan het/de hier voor komende bos/boschage wel degelijk een bepaalde ecologische waarde kan worden toegekend, met name ook als functie voor de migratie van bepaalde diersoorten. Juist ook aangezien het om een groene buffer gaat tussen de A-28 en ook de sporthal, dient daaraan ook wel degelijke een bepaalde landschappelijke functie te worden toegekend, ook al komt er uit de stukken naar voren dat er uiteindelijk tussen de A28 en het 'Houtenergiestation' nog wel een (heel) kleine strook bos zal overblijven.

Verder wordt aangegeven dat het gebied op grote afstand ligt van de zogenaamde 'Natura 2000 gebieden', waarop dan weliswaar geen effecten van met name de uitstoot van NOx zijn te verwachten. Het gebied ligt echter wel (vrijwel) direct aangrenzend aan de EHS, namelijk de Overplaats van Vollenhove, zodat in die zin overeenkomstig de 'PRS/PRV 2013-2028' van de gemeente wordt verwacht dat zij met de eventuele effecten van een bepaald initiatief daarop dan bij hun besluit rekening houden (zie ook de PRS/PRV, Art. 4. 11: 'Ecologische hoofdstructuur').

Milieuzonering

Hierbij wordt o.a. aandacht gegeven aan de VNG Handleiding 'Bedrijven en Milieuzonering', waarbij o.a. wordt ingegaan op de milieuthema's geurhinder⁷, geluid en gevaar. Daarbij wordt dan aangegeven, dat wat betreft de in het gebied gelegen woningen er wordt voldaan aan de dienaangaande in de handleiding gegeven richtafstanden en wat betreft de omliggende bedrijven en functies, weliswaar niet wordt voldaan aan gegeven richtafstanden, maar aangezien het planvoornemen geen gevoelig object is die richtafstanden geen belemmering vormen voor de omliggende bedrijven. Daarentegen is het natuurlijk wel zo dat indien toch van een bepaalde geurbelasting of geluidproductie sprake is, dat dan natuurlijk de buitensport en -recreatie niet ten goede zal komen, zij het dat natuurlijk ook reeds sprake is van een bepaalde milieubelasting van de A-28.

Overigens zou het o.i. goed zijn als onder dit thema met name ook wordt ingegaan op de relatie van voorliggend initiatief tot de 'Ambitiekwaliteiten' uit de zogenaamde Milieukwaliteitsprofielen, zoals deze overeenkomstig het gemeentelijke Milieubeleidsplan voor de betreffende locatie van toepassing moeten worden geacht, namelijk die van: 'Wonen en werken in het groen' en ook 'Verkeersassen' (zie wat betreft de dienaangaande van toepassing zijnde kaders ook de Toelichting, Hoofdstuk 3.3.4: 'Milieubeleidsplan Zeist 2008-2018').

⁷ Overigens is voor stookinstallaties in het voorkomen van geurhinder niet geregeld, zij het dat dat wel kan worden geregeld per maatvoorschrift. De oorzaak van geuroverlast bij houtgestookte installaties is daarbij (bijna) altijd te wijten aan het stookgedrag, dus indien sprake is van een onvolledige verbranding.

Vormvrije me.r.-beoordeling

Aangegeven wordt dat gezien de overeenkomstig het: 'Besluit m.e.r.' van kracht zijnde drempelwaarden, evenals er vanuit gaande dat er van de biomassacentrale geen belangrijke negatieve gevolgen op het milieu zullen optreden, ook gezien de daartoe uitgevoerde onderzoeken, dat er voor het bestemmingsplan geen mer-procedure of mer-beoordelingsprocedure overeenkomstig het Besluit m.e.r. noodzakelijk is. Toch had het o.i. goed geweest, zoals ook in het voorgaande al meerdere keren naar voren gebracht, als wel de mogelijke (natuurvriendelijker) alternatieven in beeld waren gebracht.

3. Conclusie

Alhoewel de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. het zondermeer waardeert dat door de gemeente samen met mogelijke initiatiefnemers zoekt naar een verdere verduurzaming, ook van de energievoorziening, is zij wel van mening dat een besluit over het 'Houtenergiestation' eigenlijk pas kan worden genomen nadat er eerst een: 'Energievisie' voor de gemeente als geheel is opgesteld, zodat er ook een zorgvuldige afweging tussen mogelijke opties, inclusief hun ruimtelijke effecten, kan worden gemaakt.

Hoe dat ook zij, het zou in ieder geval dus goed zijn als op alle opmerkingen en ook een vragen die er ten aanzien van het 'Houtenergiestation' leven een antwoord komt en deze ook hun weerslag vinden in het voorliggende bestemmingsplan, evenals het uiteindelijke besluit.

Hoogachtend,

P. Greeven

B. de Wolf

Afz.: Stichting Milieuzorg Zeist e.o.

P/a: B. de Wolf

Kometenlaan 70

3721 JV Bilthoven